

HILKKA JA L. A. PUNTILAN RAHASTO

Suomen Kulttuurirahaston perustaja

Rahaston on perustanut Suomen Kulttuurirahasto professori L. A. Puntilan (24.8.1907–24.5.1988) täyttäessä 60 vuotta 1967, ja se kunnioittaa nimessään muistoa myös rouva Hilikka Annikki Puntilasta (o.s. Huotinen, 4.4.1915–6.6.2009). Rahasto tukee yleisesti suomalaista tiedettä ja taidetta.

Lauri Aadolf Puntila syntyi Hattulassa maanviljelijä Eevert Puntilan ja Iida Vilhelmiina Oskarintyttären perheeseen. Päästyään ylioppilaaksi Tampereen lyseosta 1926 Puntila aloitti historian opinnot Helsingin yliopistossa. Hän toimi ylioppilaskunnan hallituksen puheenjohtajana ja Hämäläis-Osakunnan kuraattorina sekä valmistuttuaan Suomalaisuuden Liiton pääsihteerinä 1933–1934.

Osakunnassa L. A. Puntila tapasi tulevan puolisonsa Hilkan, joka oli syntynyt Tampereella isännöitsijä Nikolai Huotisen ja Tyyne o.s. Elovaaran esikoisena. Hilikalla oli myös nuorempi sisar Kirsti. Ylioppilaaksi päästyään Hilikka muutti Helsinkiin opiskelemaan. Pariskunta avioitui 1936, ja heille syntyi neljä lasta: Markku, Sinikka, Risto ja Tuulikki. Hilikka Puntila toimi kotiäitinä.

Valmistuttuaan 1932 filosofian maisteriksi L. A. Puntila jatkoi historiantutkijana. Hän väitteli tohtoriksi kesäkuussa 1944 aiheenaan ruotsalaisuusaate Suomessa. Puntila lähti 1930-luvun puolivälissä ajamaan määrätietoisesti Suomen Kulttuurirahaston perustamista ja järjesti laajamittaisen kansalaiskeräyksen. Puntila toimi Kulttuurirahaston ensimmäisenä yliasiamiehenä 1937–1954 ja hyödynsi työssään erittäin laajaa suhdeverkostoaan. Hän jatkoi rahaston hallituksen puheenjohtajana 1954–1966 ja hallintoneuvoston esimiehenä 1968–1973. Tunnustukseksi työstään Puntila nimitettiin Suomen Kulttuurirahaston kunniaesimieheksi 1974.

Suomalaisuuden Liiton toiminnassa Puntila tutustui Heikki Huhtamäkeen, joka tuki järjestöä rahalahjoituk-

Kuva: SKR.

sin. Huhtamäki perusti nimikkorahastonsa 1943 ja aloitti neuvottelut vastaperustetun Huhtamäki-yhtymän osake-enemmistön lahjoittamisesta Kulttuurirahastolle. Puntila neuvotteli Suomen Pankin ja valtioneuvoston kanssa lahjoituskirjan ehdot, joilla omaisuus siirtyi verovapaana tiedeyhteisön yleishyödylliseen käyttöön. Hän toimi Huhtamäki-yhtymän hallintoneuvoston puheenjohtajana 1943–1951 ja yhtiön johtokunnan puheenjohtajana 1951–1976. Kulttuurirahaston sijoitustoiminnan

kautta Puntila kuului myös muiden suuryritysten kuten Kajaani Oy:n hallintoelimiin. Hänellä oli myös lukuisia luottamustoimia.

Talvisodan aikana L. A. Puntila toimi Valtion tiedotuskeskuksen sihteerinä ja toukokuusta 1940 vuoteen 1941 sen päällikkönä. Hän toimi myös pääministeri Risto Rytin sihteerinä 1940–1943. Jatkosodan aikana hän oli Valtion tiedotuslaitoksen (VTL) apulaispäällikkö. Helsingin yliopiston poliittisen historian professuuria Puntila hoiti 1952–1971. Hän oli myös SDP:n kansanedustaja 1966–1970.

L. A. Puntila sai valtiotieteiden kunniatohtorin arvon 1981. Hän oli sotilasarvoltaan majuri. Jukka Tarkan kirjoittama Kansakunnan kolkuttaja. L. A. Puntilan yhteiskunnallinen elämäntyö ilmestyi 2004.

Osuuskunta Sigillum/Jan-Erik Ylitalo

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.